

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta umění a designu Ladislava Sutnara

Diplomová práce
Klára Macourková
Jako každý druhý den

Vedoucí práce: Doc. ak. mal. Vladimír Merta

Oponentský posudek
vypracoval PhDr. Jiří Machalický
historik a teoretik umění

Klára Macourková se ve své diplomové práci zabývá procesy, které jsou nedílnou součástí každodenního života. Jsou dnes tak samozřejmé, že už je ani nevnímáme. Autorka se ve své práci zamýšlí nad způsobem naší komunikace a také nad tím, že se její způsob výrazně mění s vývojem komunikačních prostředků, jako je například telefon. A často to není k lepšímu.

Její práce se odvíjí v zásadě ve dvou rovinách. Jednak v sociální a jednak v intimní. Vstupuje do tvůrčí oblasti, která je dnes velmi rozšířená. Umělci se v ní zabývají určitými situacemi, ke kterým dochází buď přirozeně, nebo jsou uměle navozeny. Sledují a analyzují vztahy mezi lidmi či určitými komunitami. Tato tvorba se vlastně pohybuje na pomezí uměleckého projevu a jakéhosi sociologického průzkumu.

Na práci Kláry Macourkové je přínosné, že se ocitá také na rozhraní mezi konceptuálním a řemeslným přístupem, že v ní autorka uplatňuje současný způsob uvažování a přitom využívá znalosti knihařství. Jejím záměrem bylo zabývat se proměnou jazyka v souvislosti s fenoménem mobilu, jehož užitím se sdělení často maximálně zjednodušuje. Někdy tím naše vyjádřování vysloveně trpí a dokonce se vedle redukování deformuje.

Klára Macourková se zamýšlí nad tím, co všechno v hovoru může chybět a co je naopak zbytečné. Natáčela telefonáty a zaznamenávala, jak slovní projev upadá. Nahrávky strádala a postupně prepisovala a třídila. Upravený text potom svázala do knihy. Zamýšlela se nad křehkou hranicí, při níž se ještě zachovává autentičnost a přitom se příliš nezasahuje do soukromí.

V technologickém zpracování propojila nové technologie s klasickými, texty nejdříve psané na stroji a pak tištěné na digitální tiskárně, kombinovala se zvukovými záznamy z klasického diktafonu a později digitalizované. Část nahrála přímo na „chytrém telefonu“. Zkoušela tedy starší i zcela současné postupy. Klára Macourková přemýšlí nad vztahem mezi obsahem a formou. V její práci došlo ke kontrastu mezi oproštěným písemným sdělením, kde ponechala od všech zbytečností oproštěný text a zvukovým projevem, v němž hovory nebyly nijak upravované a zůstaly zachované v původní podobě.

Diplomová práce dokládá, jak lidé (a to i inteligentní lidé) málo kontrolují své vyjádřování při telefonování, které však výrazně mění, když mluví s někým tváří v tvář, kdy mohou vnímat gesta a mimiku. Přemýšlí nad tím, jak nám technologie pomáhají při komunikaci, ale není zcela jisté, jestli nám dálkový hovor skutečně přispívá ke vzájemnému porozumění. Uvažuje nad tím,

nakolik se přímý rozhovor liší od toho, který je zprostředkovaný novými technologiemi.

Domnívám se, že Klára Macourková zpracovala téma v dostatečném rozsahu, že si uchovala nadhled. Zároveň zvolila správnou a vyváženou formu, v níž se doplňují klasické s novými výrazovými prostředky. Práce má svůj přirozený vývoj, navazuje na autorčinu předešlou tvorbu. Zabývá se zcela současným problémem. Je technicky kvalitně provedená, splňuje všechny zásadní požadavky, aby mohla být přijata. Vzhledem k tomu, že nemá slabší místa, že je důkladně promyšlená a promítá se do ní dlouhodobý zájem o zpracované téma, navrhuji jí hodnocení výborně.

PhDr. Jiří Machalický

V Praze, 6. června 2017